

Vláda schválila vyhlášení chráněné krajinné oblasti Soutok. Jedinečný komplex lužních lesů a luk se dočká celoplošné ochrany

15.1.2025 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Oblast soutoku řek Dyje a Moravy je pro své přírodní i kulturní hodnoty v celoevropském měřítku územím jedinečným a mimořádně cenným. Jde o největší komplex lužních lesů ve střední Evropě a najdeme zde i mokřady chráněné Ramsarskou úmluvou. Zásadní roli tu hraje voda, síť říčních ramen, mokřadů, tůní, nivních luk a lužních lesů. Území s mimořádnou biodiverzitou obývá na 900 druhů cévnatých rostlin a stovky druhů vzácných živočichů, například čolek dunajský nebo orel královský. Nyní by se měla oblast dočkat celoplošné ochrany a stát se chráněnou krajinnou oblastí s vyhlášením k 1. červenci 2025. Dnes nařízení o vyhlášení CHKO Soutok schválila vláda.

„V krajině Soutoku, které se také přezdívá Moravská Amazonie, hraje zásadní roli voda, síť říčních ramen, mokřadů, tůní, nivních luk a lužních lesů. Význam místních lesů se potvrdil i při zářijové povodni, kdy zdejší lužní lesy a louky zachytily velké množství vody a zmírnily tak dopad povodní dále po toku. Soutok Moravy a Dyje také poskytuje jedinečné prostředí pro stovky rostlin, živočichů a organismů. Žije zde 130 zvláště chráněných druhů živočichů a roste více než 50 druhů zvláště chráněných rostlin. Jde o mezinárodně cenné území a zasahují sem mokřady, které jsou chráněné Ramsarskou úmluvou,“ popsal důvody pro vyhlášení větší ochrany místní krajiny **ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL)**.

„Oblast soutoku Moravy a Dyje je navrhovaná k územní ochraně již od poloviny minulého století. I když od té doby byla poškozena mnoha zásahy, především regulací řek a změnou vodního režimu v důsledku výstavby vodního díla Nové Mlýny, přesto si dodnes uchovala mimořádné přírodní a kulturní hodnoty. Jde o rodinné stříbro – stejně významný fenomén jako jsou bělokarpatské louky, pálavská bradla nebo moravský kras. Vyhlášením CHKO Soutok se tak splácí jeden z největších dluhů ochrany přírody,“ konstatuje **zástupce ředitele Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) Pavel Pešout**, který je přípravou CHKO Soutok pověřen.

Zlepšení vodního režimu, revitalizace Slováckých lúk a likvidace invazní rostliny

„Chráněná krajinná oblast Soutok přispěje k obnově vodního režimu, k revitalizaci Slováckých lúk, k likvidaci invazní rostliny ambrózie a usnadní prevenci komářích kalamit. Zdejší mokřady jsou v dnešní době, kdy se stále častěji musíme vypořádávat s obdobími sucha a s povodněmi, mimořádně významné. A v obou těchto případech lužní krajina hraje nezaměnitelnou roli,“ doplnil ministr Hladík.

Ke zlepšení vodního režimu lužní krajiny v oblasti soutoku Moravy a Dyje přispěje vybudování vzdouvacího prvku na Dyji na Pohansku a změna manipulace na vodním díle Nové Mlýny. Vytipovávají se také další vhodná opatření k obnově vodního režimu, zejména v nivě Moravy, která budou součástí plánu péče o CHKO Soutok. V lokalitě Slovácké lúky u Lednice na Moravě se počítá s obnovou luk včetně zlepšení vodního režimu pomocí úpravy stávajícího systému odvodnění. Voda z Černé Dyje a Zámecké Dyje či také z Lednických rybníků byla vytipována jako možný zdroj.

Komáří kalamity patří mezi zásadní problémy soužití člověka s přírodou lužní krajiny. Ministerstvo

životního prostředí proto připravuje návrh finanční podpory z Národního programu Životní prostředí (NPŽP) pro navržení a vytvoření integrovaného systému prevence těchto kalamit v CHKO Soutok. Systém bude fungovat podobně jako v CHKO Litovelské Pomoraví nebo v zahraničí s tím, že bude uzpůsobený místním specifickým podmínkám. V CHKO Soutok bude zajištěn také koordinovaný postup likvidace nepůvodní invazní rostliny ambrozie peřenolisté, která patří mezi naše nejsilnější alergen a v posledních letech se významně rozšířila na Podluží. Likvidace vyžaduje koordinovaný přístup zemědělců a správců komunikací a veřejné zeleně. Vyhlášení CHKO přinese nejen koordinovaný postup, ale také monitoring rostliny a finanční podporu.

Vyhlášení CHKO Soutok neomezí život místních obyvatel

Vyhlášení CHKO neznamena omezení pro místní obyvatele a návštěvníky. V CHKO nejsou zahrnuta žádná města ani vesnice, jejich rozvoj tedy nebude vyhlášením CHKO dotčen. „Do příprav záměru vyhlášení CHKO byly zahrnuty i místní subjekty a na základě jejich připomínek se upravovaly hranice a podmínky ochrany tak, aby byla zajištěna co nejlepší péče o dochované přírodní a kulturní dědictví a zároveň aby nebyl dotčen běžný život místních obyvatel. Proběhlo téměř 300 jednání s představiteli obcí, místní veřejností, hospodáři, spolky a dalšími partnery. Se samosprávami probíhá spolupráce i nadále, konkrétně na úpravě hranic evropsky významných lokalit a na přípravě plánu péče o CHKO,“ doplnil zástupce ředitele AOPK ČR Pavel Pešout, který zároveň zdůraznil, že vyhlášení CHKO nepřináší žádné omezení vstupu, rybolovu, sběru lesních plodů a podobně oproti stávajícímu stavu.

V rámci chráněné krajinné oblasti se připravuje ve spolupráci s městem Břeclav návštěvnické centrum Dům přírody Soutoku a informační body v dalších obcích. Sídlo správy chráněné krajinné oblasti Soutok bude ve městě Lanžhot v objektu bývalé školy.

https://www.mzp.cz/cz/news_20250115_Vlada-schvalila-vyhlaseni-chranene-krajinne-oblasti-Soutok-Jedinecny-komplex-luznich-lesu-a-luk-se-docka-celoplosne-ochrany